

ISKRE 1

1983/84 LETO XVI

UREDNIKOVA BESEDA

Z rahlo skrbjo pa tudi s ponosom smo pripravljali gradivo za naše prve Iskre v letošnjem šolskem letu. Vem, da so zelo pomanjkljive, morda še posebno glede vsebine. Pa vendar je v njih nekaj drobnih zrn, ki zgovorno kažejo, da lahko od nas še veliko pričakujete.

Naj omenim, da smo dopustili zelo široko izbiro tem. Tako boste lahko zasledili številne motive: počitnice, misel namamo, na očeta, razmišljanje o življenju, ljubezni, miru... Upam, da vas tako široka izbira snovi ne bo motila, ampak da bo samo povečala vašo radovednost za vse to, kar mi sami mislimo, čutimo in doživljamo ob določenih stvareh.

Gotovo boste ob branju te številke opazili veliko naših šibkih točk. Sporočite nam vaše kritične misli! Zelo vam bomo hvaležni za vsako besedo, za vsak dobrohoten nasvet. Na ta način boste marsikomu pomagali pri pisanju, obenem pa boste pripomogli k nadaljnemu razvoju našega glasila.

Urednik

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

VRNIL SEM SE K OČETU

Šolsko leto smo zaključili z zahvalno mašo. Bolj in bolj živčni in zbegani smo urejali še zadnje stvari s predstojniki in nato jadrno odhiteli na avtobusno postajo. Med vžnjo z avtobusom mi je misel uhajala v domače kraje.

Vračal sem se domov. Domov. Čim bolj sem se približeval rojstni vasi, tem bolj mi je srce nemirno in veselo, utripalo v sladkem, radostnem pričakovanju prvega snidenja z domačimi. Težko torbo sem neprestano premetaval iz ene roke v drugo, priprte oči pa so urno švigale po obdelanih poljih, pokošenih travnikih in zeleni gmajni, kjer so preletavale razne ptice.

Cesta me je, suha in prašna, vodila preko usahlega potoka do prvih belih hiš domače vasi. Upočasnil sem korak in budno spremljal vsako spremembo, ki se je v moji odsotnosti pojavila na ljudeh in v naravi.

Že od daleč sem zagledal svojo rojstno hižo. Obžal me je občutek lastovice, ki se spomladi veselo vrača v gnezdo, kjer se je izvalila. Pred hišnim poslopjem ni bilo nikogar. Stopil sem torej noter. V hiši je bilo vse tiho in prazno. Ponovno sem šel ven in nekajkrat previdno zažvižgal. Nihče se ni oglasil. To me je zelo začudilo. Temna slutnja je prežinila moje zbegane misli. Z neprijetnim občutkom osamljenosti sem se vrnil v kuhinjo. Zaskrbljen pogled je opazil, da so vseeno vse stvari na mestu. Sedel sem za mizo in mirno obsedel. Premižljeval. Čakal...

Po nekaj minutah je v naše dvorišče zapeljal avtomobil. Hipoma sem se dvignil, napravil nekaj korakov po kuhiji ter se ustavil v predsobi. Preden so se vhodna vrata odprla, sem po hoji spoznal očetov utrujeni korak. Čez nekaj trenutkov sva si, oče in sin stala nasproti. Presenečeni očetov pogled se jesrečal z mojim zmedenim začudenjem. Brez obotavljanja mi je oče podal svojo delavno, zgarano desnico. Iz neznanega vzroka sem se počutil kakor izgubljeni sin, ki se vrača k svojemu očetu. Moja okorna roka se je mehko stisnila v očetovo mehko, toplo dlan. Žarki zadovoljstva in veselja so odsevali z obeh obrazov. Njegovo pordelo lice se je naenkrat zjasnilo in raztegnilo v radostni smehljaj. Nagubano čelo je za nekaj časa pustilo številne skrbi in postalo vedro. "Ali si že doma?" je brez zadrege vpražal v svojem značilnem tonu. ob pogledu na njegovo sproščenost sem tudi sam postal zgovornejši. Zvedel sem, da je šel kupit nekaj stvari v bljižnjo trgovino, mama pa s sestrama na njivi okopava. Pripovedoval je o svojem delu in skrbah, razkril pa mi je tudi načrte v zvezi z domačim gospodarstvom. Občudoval sem ga in mirno poslušal. Pozneje sem ostal sam. Premišljeval sem očetovo navdušeno zagnanost in živiljersko energijo. Ponosno sem ga še isti dan lahko našel pri vsakdanjem delu.

Janez Kvaternik

KJE SO BILI MATURANTJE

Sedeli smo v razredu. Čakali smo profesorja zgodovine in se glasno pogovarjali o počitnicah, ki so tako hitro minile. Tedaj je nekdo prinesel med nas veselo vest: profesorja ne bo.

Na enkrat smo bili vsi enakih misli. "Čudovito. To uro bomo prosti!" Janko je malo šaljivo pripomnil: "Prvi dan nas pa res lahko pustijo pri miru. Še včeraj sem imel počitnice, danes pa že šolo? Ne, ne! Tako pa ne bo šlo!" Jože se je nasmehnul takemu govorjenju, potem pa nad-vse slovesno dejal: "Fantje! Mar pozabljate, da je na urniku zgodovina. In če profesorja ni, moramo sami študirati!" "Kaj pa še čakaš? Kar zašni!" ga je podražil Niko. Zasmeljali smo se.

"Saj lahko študiramo našo zgodovino," je predlagal Marko. Andrej je takoj uganil njegove misli. "A, na naše počitnice misliš!" Ko je Franci zaslišal besedo počitnice, je takoj odložil knjigo in se pridružil našemu pogovoru.

Janko je poln življenske moči začel obujati spomine: "Tako dolgo smo se med šolskim letom dogovarjali, da bi šli vsaj za nekaj dni na skupne počitnice. In res, nismo si mogli izbreči lepšega kraja, kakor je Srednja vas." "Oh in če pomislim na Bohinj in na jezero, pa na..." ga je dopolnjeval Jože. "Kakšne lepe dneve smo imeli," je bil enakega mnenja Marko. Tudi Andrej, ki je imel tam največ ekonomskega dela se je strinjal z nami. Do izraza je prišla Jožetova romantika. "Skoraj en teden smo bili tam in nikoli nam ni bilo dolgčas. Vse smo imeli pred nosom. Čudovite gore, gozdove, travnike, jezero..."

Jože je bil že drugič prekinjen. Andrej je hotel malo manj romantičen pogovor, zato je sam poprijel za besedo: "Prvi večer sem bil tako utrujen, da niti spati nisem mogel. Pot iz Stične v Srednjo vas je dolga, še posebno, če jo prevoziš s kolesom."

"Drugo noč pa nismo mogli spati zaradi pevskih vaj," se je pohvalil Janko. "Vso noč smo peli in verjetno tudi gospodinja ni mogla spati," je rekel Marko in se nasmehnil. "Kdo bi mogel spati ob tako lepem petju. Saj so še ptički utihnili in nam prisluhnili," sem pritrdil.

"Kako smo si drugi dan ogledovali cerkev," se je začel smejati Jože. "Pa kako smo peli in sodelovali pri mašah," je vzklíkníl Marko. "Kako smo si zvečer ogledovali diapozitive iz semeníšča," je zaploskal Andrej. "In kako smo hodili na jezero," je navdušeno dejal Janko. Kako tudi ne. On je naš najboljši plavalec. Debel je in voda ga je kar sama nosila po jezeru, kakor žogo.

"To je pa tretji razred," se je pre naglil Andrej. "Četr ti," ga je popravil Marko. "Saj res. Kar ne morem si misliti, da smo že maturantje. Kako hitro so minila tri leta," se je začudil Janko in se prijel za glavo. "Pa počitnice tudi," sem rekel.

Andrej je mirno povedal: "Kako lepo je, če se kot razred ne srečujemo samo v šoli, pri pouku, ampak se znamo najti tudi med počitnicami." "Res je," je pritrdil Janko. "Največ sem pridobil prav takrat, ko smo bili skupaj." Jože in Marko sta prikimala. Tudi sam sem začutil, da sem takrat veliko prejel.

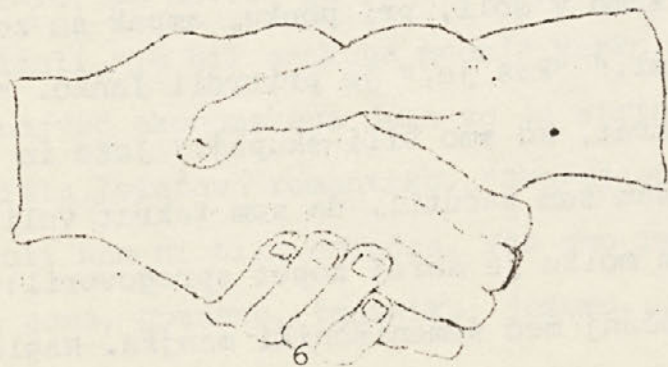
Po kratkem molku je Anrej zopet spregovoril: "Mislim, da prav takih srečanj med semeníščniki manjka. Nagledamo se dru-

goga, ker ga imamo stalno pred očmi. Ko pa se dobimo nekje drugje, v naravi, v gorah, ob vodi, potem postanemo povsem drugi ljudje. Vse postane bolj zanimivo, in tudi sošolci so v naravi videti drugačni, bolj veseli, bolj srečni, bolj privlačni." "Jože ga je skušal dopolniti. "Prav v tem je pravi smisel narave, da nas zna prenoviti. Bili smo daleč proč od hrupa zato smo lahko slišali tihe glasove drobnih, živih, pa tudi neživih stvari."

"Spet sem našel smisel, cilj svojega iskanja. Če ne bi bili takrat tako globoko povezani med seboj in tudi z naravo, se to ne bi zgodilo." Ob teh besedah je Marko povесil glavo. Niko, ki je dosedaj molčal je dejal: "Ni lepšega kot če znamo drug drugemu pomagati. In veliko je storjenega že samo s tem, da smo prijazni." "Tudi letos bomo imeli še veliko priložnosti za to," se je končno oglasil tudi Franci. Zamislili smo se...

Postajalo mi je toplo pri srcu. Čutil sem kaj pomeni imeti šest prijateljev ob sebi. To so čutili tudi Andrej, Jože, Franci, Janko, Marko in Niko, moji dobri prijatelji.

Alfonz Žibert

PRIJATELJU

Kako moreš biti tak,

da živiš le zase?

Poglej, odpri oči!

Tukaj sem!

Kdo?

Jaz, ki sem žejen tvoje ljubezni.

Hrepenim po tebi.

Ti pa se mi vedno samo smeješ.

Ne prenesem več tvojega smeha,

tvoj smeh me razžalosti.

Kako je bilo lepo, toda koliko časa?

In sedaj, kako je sedaj?

Žalost, solze imam v očeh.

Tega nisem kriv jaz,

ampak ti,

moj prijatelj.

Tomaž Rus

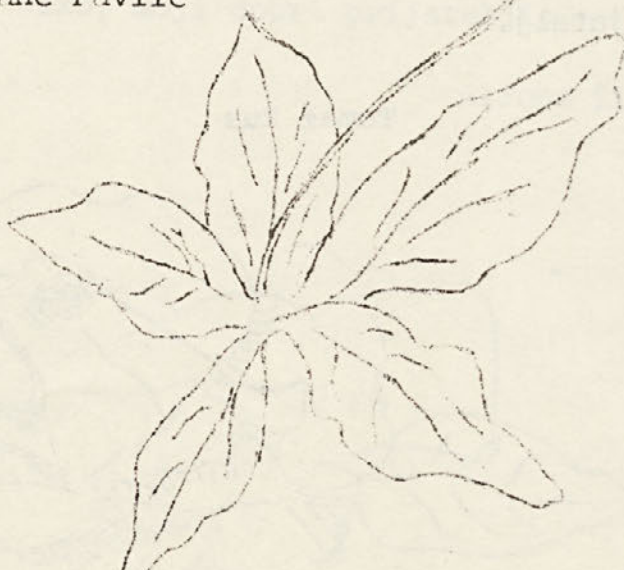
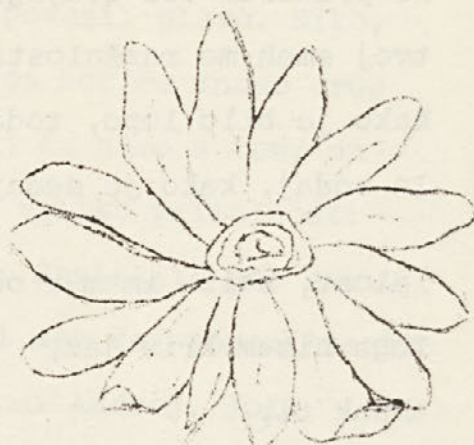
NOVO ŽIVLJENJE

Kot mlada bilka
prebujajoča iz spanja,
ki cvet mladi poganja
bojim se za svoje pisanje.

Pred vetrom trepeče,
cvet svoj skriva,
rosa ji ga umiva,
vse kot ona, sprejemam boječe.

Življenje njeno zasije
v jutranjem hladu,
pesmico svojo zapojem,
v srcu novo življenje mi vzklije.

Franc Pavlič

V KAMNIŠKIH ALPAH

"Lep pozdrav s prijetnega izleta po Dalmaciji!"

Jožica in še kup podpisov.

"Katera Jožica neki?" Ah saj sem tepec, to je tista s Kamniških Alp. Spomini, spomini, spomini...

Torek, 23. avgust. Zberemo se na ljubljanski avtobusni postaji. Dvanajst nas je. Vodja odprave opiše našo pot in nas do potankosti seznani z vsem. Pripelje avtobus in čez dobro uro smo že v objemu kamniških planin. Kočna, Grihtavec, Skuta, Sv. Trojica Kamniških Alp - to je naš cilj. Ura je že pozna. "Pohitimo, da bomo pravočasno v češki koči!" Leva desna, leva desna... Odmor! Pa spet leva, desna, leva desna... Vse-skozi navzgor. Prispemo. Sončna krogla se je pravkar spustila za vrhove gora. Njeni žarki so ostali v vrhovih macesnov in poslednjih smrek. Toplota diha iz vseh teh mogočnih skal. Sonce je zašlo, a v srcu ostaja hrepenenje. Večerno nebo, Kamniške Alpe in želja po Nekomu, ki ga komajda slutiš. V svoji brezmejni dobroti nas je zbral k molitvi v ljubkem gnezdecu. Želimo se mu zahvaliti za svet, ki ga je tako čudovito ustvaril. Nad nami se prižigajo še zadnje zvezde.

Naslednje jutro smo vstali pred soncem. Pobrali smo že pripravljene nahrbtnike in jo mahnili proti vrhu; najprej preko travnikov pa preko obupnega melišča do skal. Tu se je že toliko zdaniilo, da smo videli megle, ki niso obetalenič dobrega, postale pa so dober predmet pogovora. Na vse mogoče načine smo namreč modrovali o vremenu in končno enoglasno sklenili,

da dežja ne bo. Ko pa smo se vse bolj vzpenjali, je tudi megla postajala vse bolj gosta. Na vrhu Kočne se nismo dolgo zadrževali že zato, ker tu ni bilo prostora za vse. "Še Grintavec danes!" Med potjo se je megla začela vzdigovati. Hvalešni zanj smo se ozirali nazaj proti Kočni, saj tako nismo videli prepadov mimo katerih smo se plazili.

Grintavec je bil vse bližji in se ni upiral. Gotovo se je že privadil ljudi. "Na vrhu smo!" Nekdo je zavriskal. Kakor odmev se je glas čez nekaj sekund vrnil. Pa ni bil odmev, bil je eden od nešteti ljubiteljev gora, ki je poznal občutke, ki spreletavajo človeka, ki po pet, morda deset urni hoji stoji na vrhu. Začelo je deževati. K sreči nam je bila pot kar naklonjena in smo tako kljub dežju hitro prišli do koč. Po stari planinski navadi: čaj, prenočišče, večerja. Kako bi se mogli hitreje ogreti kakor s pesmijo. Potem ko smo enkrat začeli, nismo znali nehati vse do večera. Pridružola se nam je še skupina Angležev, ki je prav tako vedrila v koči. Moja angleščina je tako dobila edinstveno priložnost, da se izkaže.

Naslednje jutro smo vstali šele ob sedmih. Še vedno je deževalo in naš cilj smo morali prestaviti s Skute v Kamniško Bistrico. Tja smo prispeli mokri. Zopet nas je ogrela pesem, ki nas je spremljala vse do Ljubljane, ko smo se rastepli na vse mogoče konce Slovenije.

Marko Tomažič

NJENA PODOBA

Sedim in občudujem podobo, ki meni toliko pomeni, a drugi ostanejo ob njej hladni. Ta podoba je zame največja dragocenost, ki je ne more zamenjati noben denar. Ta slika je zelo majhna, na njej pa je bitje, ki mi veliko pomeni in ga ne bi zamenjal za nobeno drugo. To je podoba moje dobre matere.

Gledam sliko in misli mi uhajajo domov in se prepletajo s spomini na leta, ki sem jih preživel doma. Pred sabo imam z ostrimi potezami svojega spomina načrtan njen lik.

Vidim jo skromno in tiho, kako zjutraj vstane in se potihoma odpravi v službo, da ne bi prebudila drugih, ki so še doma in spijo. v službi osem ur za tekočim trakom trdo dela za naš vsakdanji kruh. Popoldne se vrne iz službe na smrt utrujena, kljub temu pa nekje iz globine iztisne moči, da še doma pospravi, skuha in se z vsemi člani družine pogovori.

Občudujem njeno preprosto vero, ki se kaže v zaupni molitvi in v rednem prejemanju zakramentov ter v pomoči potrebnim ljudem. Marsikdo bi ob takih preizkušnjah kakršne je ona prestala in jih še prestaja izgubil vero. Toda ona si jo je še utrdila in to na njej občudujem.

Ko sedim in gledam njen lik, ki se tako nesebično razdaja za srečo naše družine, obsojam samega sebe kot velikega roparja, ki vsejmlje, a malo, ali celo nič ne vrne.

Ob premišljevanju njenega življenja sem dobil občutek, kot da stojim pred Sodnikom. Ob njej sem opazil kako sem majhen,

v bistvu ničvreden. Vprašaj sem se, kaj je temu vzrok? Začel sem ga iskati in brskati v svojem srcu. Ko sem ga odkril, sem si tajil in nisem imel moči, da bi si to priznal. Potem ko sem zbral dovolj moči, sem sam pri sebi priznal, da je temu vzrok nehvaležnost. Ona se nenehno žrtvuje zame, jaz pa jo tako brezčutno in nehvaležno izkiriščam - kakor sužnja.

Za vsa ta moja dejanja, ki so vredna vse obsodbe, pa vem da me ona ne bi obsodila, ker me preveč ljubi. Zato ji izrekam te skromne besede, ki pa lahko veliko povedo: mama, oprosti mi in hvala ti!

Simon Maučec

MATI

Tisto jutro	Skušal sem
sva se srečala	vrniti tak pogled,
iz oči v oči:	a v mojih očeh
jaz in ti.	si videla samo posmeh.

Videl sem	Zajokala si:
blažen, lep in čist nasmeh	in tedaj spoznal sem,
v tvojih očeh.	da bila si ti.

Alfonz Žibert

OB OČETOVEM GROBU

Stopam po prašni in osamljeni cesti ter zrem v daljavo. Počasi se bližam kraju, kamor sem se namenil. In še sam ne vem, kdaj sem stal pred velikimi vrati.

Skozi širok portal stopam preko hodnika na pokopališče. Premikam se počasi, okorno in opazujem grobove kako so urejeni. Naenkrat obstanem pri grobu kateremu sem bil namenjen. Ta grob je zame najlepši med vsemi, čeprav je zelo skromno urejen. Oglžkuje ga skromen lesen križ, majhen Marijin kip, gredica cvetja in vaza s svežimi nageljni.

Zakaj sem se namenil in ustavil ravno ob tem grobu? Ker tukaj počiva nekdo, ki me je neznansko ljubil in katerega sem imel tudi jaz zelo rad. Tukaj leži že devet let nekdo, ki ga bom ohranil trajno v spominu. Tukaj počiva nekdo, ki je žrtvoval celo svoje življenje za srečo naše družine. Tukaj sedaj domuje moj predobri oče.

Ko tako negibno stojim zazrt v očetov grob, in opazujem križ, majhen Marijin kip in cvetje se mi v mislih rojevajo različna vprašanja. Sprašujem se kdo je kriv za njegovo prezigodnjo smrt? Na to vprašanje svoj živi dan ne bom našel in niti ne dobil odgovora.

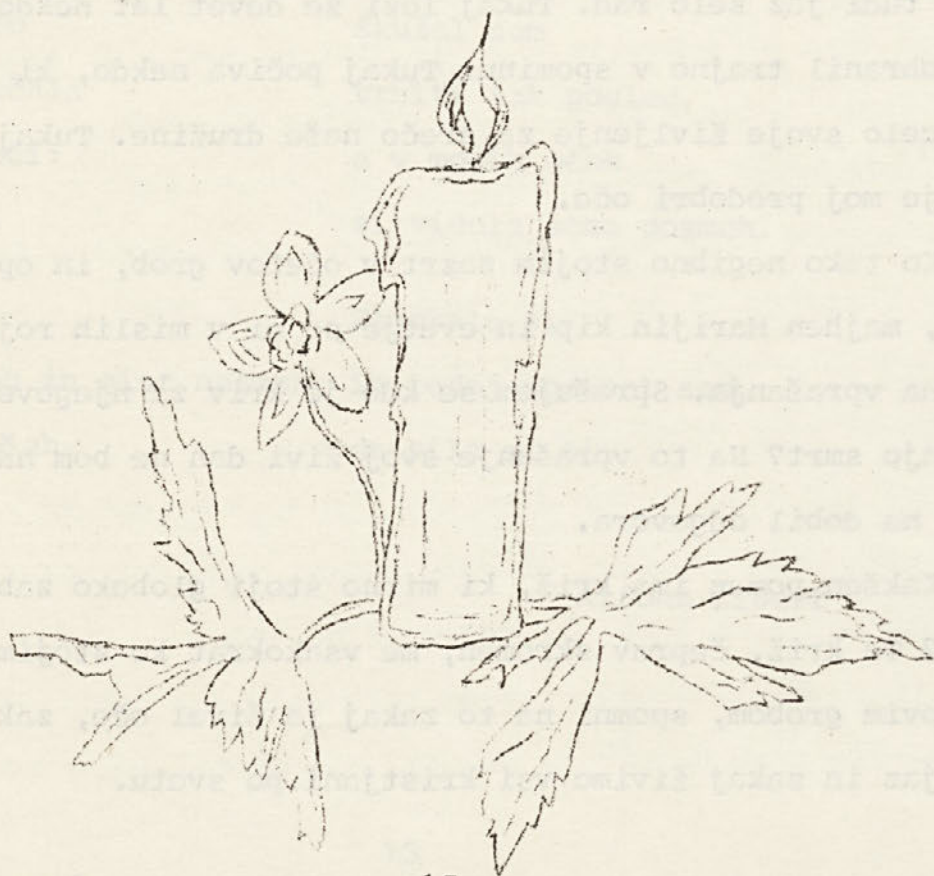
Kakšen pomen ima križ, ki mirno stoji globoko zabit v zemljo? Ta križ, čeprav skromen, me vsakokrat ko stojim pred očetovim grobom, spomni na to zakaj je živel oče, zakaj živim jaz in zakaj živimo vsi kristjani po svetu.

Ko še naprej gledam grob, se vprašam, čemu je ta vaza in gredica s cvstjem prav tukaj na njegovem grobu. Cvetje na njegovem grobu je zato, da izpade grob bolj urejen in prijeten kakor bi bil, če bi bil pust in prazen.

Na koncu pa se vprašam, zakaj sem se sploh namenil sem na polkopališče med same grobove. Namenil sem se zato, da izkažem ljubezen, čeprav že mrtvemu očetu.

Na ta kraj, ki je sam po sebi človeku odtujen bom šel še velikokrat iskat tolažbe, kadar bom osamljen, potrtn in poln težav, ker vem, da mi oče lahko od Vstalega izprosi pomoč.

Simon Maučec

TOLAŽBA

Prihaja tema in
tih večer.

Zazrem v globine se,
vzdihujem.
Spoznam, da je konec.
Za mano je svetloba,
darovanje;
Ostala je le praznina
v mojem srcu.

A vem, da za temo
prihajaš TI!

Miran Srša

ZAKAJ LJUBEZEN

Ljubezen ti bodi vse! Ljubezen naj te vodi. Z njo veselo stopaj na pot evangelija. Bodi brat in sestra vsem katere srečuješ. Sveto pismo pravi: Bog je ljubezen in, kdor ostane v ljubezni, ostane v Bogu in Bog ostane v njem: Torej, tudi ti spoznaj pravo pot, pot ljubezni in resnice. In tvoja ljubezen naj se kaže, da bodo vsi videli, da si srečen človek. Človek, ki ima za vsakogar dobro besedo. Pri tem pa ko govoriš, premisli prej vsako besedo, ki ti pride iz ust. Tvoja usta naj bodo čista. Naj to spozna vsak, ki govori s teboj. Naj se tvoja ljubezen razlije v njegovo srce in naj tudi on spozna, da se brez ljubezni ne da živeti. Tako boš spoznal, kaj je življenje. Zato mu moraš pomagati, ko si prizadeva. Pri tem se sam trudi, da boš, kot pravi Victor Hugo: "Življenje je cvetica in ljubezen je med v njej."

Pri svojem delu ne pozabi na odpuščanje. Tvoje odpuščanje ga bo najbolj razveselilo. Bolj kot kakršno koli darilo. Kot pravi sv. Avgustin: "Kdor ima ljubezen v svojem srcu, ima vedno nekaj, kar lahko da." Vsak bo vesel takega človeka. Tudi sam bo začel tako ravnati in drugim prinašati ljubezen.

Za to ljubezen je treba moliti, da bi se naselila v naša srca. Da bi postala neločljiva s tistim, ki si jo pridobi. Naj mu postane vodilo, resnica in moč njegovega življenja. Kakor pravi Sveto Pismo:

"Kdor je moder, bo to razumel, kdor je razumen, bo spoznal, da so Gospodova pota ravna, pravični po njih hodijo, grešniki pa na njih padejo." (Ozej, 14, 10). Robert Bahčič

VSAJ MALO, TODA VSEM.

Naj vsepovsod
zavлада malo miru.

Vsaj malo,
toda vsem!

Naj sonce zasije
malo te topline.

Vsaj malo,
toda vsem!

Naj pride resnica
tako željno iskana.

Vsaj malo,
toda vsem!

Naj bratska ljubezen
pride v srca.

Vsaj malo,
toda vsem!

Mir in sonce.

Ljubezen in resnica,
naj objame ves svet.

Vsaj malo, toda vse.

NAJLEPŠI CVET

Najlepši cvet
tebi bom dal,
za ljubezen tvojo,
dal ti bom svojo.

Dal ti bom vse
kar si želiš,
bodi mi dober,
pošten in lep.

Veseliva se skupaj
lepo je to,
živeti v ljubezni,
Bogu na čast.

Ljubezen za ljubezen,
cvet za cvet.
Podajva si roke,
bodiva srečna!

Norbert Koprivec

Zaspano, kot bi ga zvonec pravkar vrgel s postelje, je odprl vrata in stopil v razred. Ostali fantje so že študirali, le eden ali dva sta igrala harmonij. Zibaje je stopil do prvega in pogledal v zvezke in knjige, ki jih je imel pred seboj. Nekaj časa je tako gledal in ustnice so se mu razširile v z dolgočasen nasmešek. "Hm!" je pomenljivo dahnil in počasi odhlačal na svoje mesto. Pogledal je na uro. Bila je dolgočasna kot on sam, a je ni mogel razumeti. "Šele toliko?" je začudeno pogledal po drugih. Najraje bi jo treščil ob tla. Odprl je pult. Ni ga več zaprl, dokler ni pozvonilo konec študija. Odšel je na malico. Da bi se z drugimi prerival za najbolše jabolko? Kaj še! Le stal je ob strani in z rokami v žepu čakal, da pride vrsta tudi nanj. Pobrskal je po skledi in izbral najboljše, kar je še ostalo. "Do večerje bo že nekako šlo..." si je dejal. Zopet v razred. Sedel je na svoje mesto in odprl knjigo: Karla Maya menda. Branje je bilo edino delo, ki mu je šlo dobro od rok. Sonce mu je medtem svetilo naravnost v oči, tako da se je naposled odločil zapreti polknice. Bral je vse do drugega študija. Nekajkrat se je sam pri sebi razhudil nad sošolci, ki so se v šali sprli zaradi neke tekme, vendar so bili njegovega godrnjanja že tako navajeni, da se nihče več ni zmenil zanj. Zvonec, ki je naznanil začetek drugega študija, ga ni zmotil. Za drugimi v razredu je vstal. Odmolil zdravomarijo in se zopet poglobil v svoje delo. Ko se ne bi nekajkrat pretegnil kot zaspan maček, bi si človek še mislil, da v njem sploh

ni več življenja. Pravzaprav pa se niti ne bi veliko zmotil. Bil je to starec pri sedemnajstih letih. Vedno je vstajal ob isti uri, jedel ob isti uri, molil ob isti uri, se zabaval in spal. Vse ob isti uri. Godrnjal je, če je bila maša deset minut daljša, če ga časopis ni čakal na določenem mestu, če je predstojnik po kosilu namesto treh stvari omenil le dve. Vedno je bil slabe volje in je to z ironičnimi opazkami stresal na druge. Bil pa je le eden izmed mnogih starcev.

In kaj naj Cerkev od takih ljudi sploh pričakuje?

Marko Tomažič

KRISTUS ME KLIČE

Svet prebuja se,

ko vzhaja sonce,

a zame vzhaja

drago, njeno srce.

Žarek v meni biva,

že tedne, mesece in leta,

jaz pa vedno mislim le,

zakaj je druga še ljubezen.

Kakor sonce na obzorju,

ki svoj žarek na zemljo izliva,

prav tako mi v dušo kljuva:

"Pridi v moj vinograd!"

AJezus kliče me,

pridi, da pokažem ti,

kako ljubiti moreš

čisto vse ljudi.

Miran Srša

POGLEJ, ČE TE KDO VIDI

Okrog petih zjutraj, ko se je že porazgubilo petje najbolj zgodnjega petelina po mrzlem jutru, je šinila senca blizu trhle slive na Mihatovo dvorišče. Ni bilo še toliko svetlo, da bi se moglo spoznati, kdo je. Res je pes sprva rahlo zalajal, kot bi hotel opozoriti nase, potem pa se je z neverjetno hito zagnal proti postavi. Postava se je opotekajoče odmaknila da je pes kljub dolgi verigi ni mogel doseči. Narahlo je potrkal na okno. Zaškripale so ledene šipe in rože na njih. Gospodinja je bila že pokonci in je šla odpret.

"Dobro jutro," ji reče. "Mrzlo je, zato prosim, če bi se smel malo pogreti, kajti že vso noč bežim in tavam. Ne bom vas vznemirjal, le zebe me."

Žena se je zagledala v njegov beli obraz, v njegove premražene roke in se zdrznila. Oblečen je bil v spodobno delavsko obleko, vendar je bila v tem mrazu le pretenka. Rad bi stal pokonci, a ni mogel zaradi utrujenosti, pa tudi čevlji mu tega niso dovoljevali.

"Kar naprej, čeprav ni še preveč toplo, ker sem ravno zakurila." Stopila sta v kuhino. Žena je vzela posodo, nalila vode in začela kuhati zajtrk tudi za prišleka. Medtem pa pride v kuhinjo tudi gospodar.

"Arestant sem," reče z nekoliko težkim glasom in se ozre v bohkov kot. Zdelo se je, da mu je to vlilo poguma v to hišo

in je nadaljeval. "Bojim se, da ne bom mogel priti do doma za sveti večer."

"Ali ste ušli?" kar boječe vpraša žena.

"Niso me pustili domov. Mati mi je že davno umrla, oče je sam doma in dobil sem pismo: bolan sem, pridi domov, če moreš. Vprašal sem pri šefu, a mi ni dovolil. Vem, mislil si je, da želim domov zaradi Božiča. Ne! Dovolj je bilo teh pet let in v tem času so me naučili, da Boga ni. Oče hoče, da pridem in zato sem jim ušel." V tem so se zalesketale solze v njegovih očeh. Ta skrušeni ropar je jokal. "Čeprav je oče kriv, da so me zaprli, moram k njemu. Da, on me je učil in izučil za roparja. Takrat je bil pri moči in me je učil. Sedaj pa je bolan, hoče me naučiti, da ne bi kradel. Podreti hoče, kar je zidal, a je prepozno..."

Tudi tam so me učili. Vsak dan so me tepli. Vem kdo me je, čeprav so se imeli za mater. Rekli so mi, da mi bodo odpustili vse, če jim zaupam, če se jim vdam, če pozabim, da sem človek in neham misliti, Teha nisem hotel, zato sem bil tepen. Vem kdo me je tepel in gorje mu, če oče umre. Potem nisem odgovoren nikomur več. Očeta ni več, Boga sploh ni, družbe pa zame tudi ne... Končal bom to nesmiselno pot, še prej pa se bom maščeval..."

Zdramil se je iz teh misli, ko je pogledal na uro. Kot bi se mu mudilo naprej, je na dušek izpil kozarček slivovke, ki

mu jo je pripravil gospodar in naglo vstal.

"Hvala. Oglasim se še kdaj, ko bom svoboden. Če pa me dohite, ali umrem se spomnite kdaj na samozavestnega arestanta."

Izginil je, kot je prišel, v mrzlo jutro. Gospodar in gospodinja pa sta nemo gledala za njim...

Jože Tomšič

LEPOTA JE KAKOR BOG - POVSOD JE IN NIKJER JE NI

(Ivan Cankar, Naši umetniki)

Lepo je vse, kar v človeku vzbudi prijetna čustva. Lepa je narava, lepo je veselje, lepa je beseda, lep je človek, navsezadnje pa je lep samo Bog. Povsod je in nikjer ga ni.

Ko govorimo o Cankarjevem odnosu do lepote moramo reči, da je vse to čutil. Tudi potem, ko bi kot učen in svobodomiseln človek ne smel imeti posluha za take "otročarije", je ohranil v sebi ljubezen do vsega preprostega in lepega. IN če vsega tega ne bi znal in ne bi želel mojstrsko opisati, potem ne bi bil Cankar. Ohranil je torej vero v Boga - Lepoto in brez te vere bi mu bilo nepoznano neizmerno področje stvari, ki jih je vredno opisati.

Brez Boga nobena stvar ni več lepa. Vse je podrejeno krutim zakonom narave in njihov žalostni konec je smrt. Cankarju pa je tudi smrt lepa. Je kakor mati, ki polaga otroka v zibelko in mu zapoje, da zaspi tako, kot ni še nikoli prej. Tu ni konca,

tu je šele začetek. Brez smrti bi bila lepota še vedno nepopolna in bi bila le bedna podoba prave lepote. Šele s smrtjo se odprejo vrata, se razjasnejo oči, se odprejo ušesa in človek vidi in sliši to, kar je vse življenje komajda slutil in se je zaman vse življenje trudil čimbolje in čimlepše opisati.

Cankar je spoznal, da je Bog Lepota na eni svojih pomembnejših postaj pri škofu Stadlerju v Sarajevu, ko se je spovedal in prejel sveto obhajilo. Tudi to dejstvo da človeku veliko misliti. Božjo lepoto spozna lahko le človek, ki je sam lep in preprost po srcu. Vsi pa vemo, kako zelo se je Cankar zavedal, da srcu ni mogoče tajiti in zato v njem ni bilo prostora za zlo in za vse kar je nelepega.

Že antični misleci so ugotovili, da tistega, ki ga ima Bog rad, kmalu pokliče k sebi. V tej luči nam postane jasno, zakaj je smrt tako rano prišla ponj in ga odpeljala k Njemu, ki si ga je vse življenje trudil opisati.

Marko Tomažič

PO SLEDOVIH IGNACIJA KNOBLEHARJA

Tudi Slovenci imamo ljudi, misionarje, ki so posvetili svoje življenje ubogim, preizkušanim, predvsem pa Bogu. Takšni so bili misionarji: Baraga, Gnidovec in tudi Ignacij Knoblehar.

Knoblehar se je rodil 6. julija 1819. v Škocjanu na Dolenjskem. S sedmimi leti je začel hoditi v nemško šolo v Kostanjevici. Gimnazijo je obiskoval v Novem mestu. Jeseni leta 1836 je sre-

čal misijonarja Baraga, ki ga je zelo navdušil za misijone. Po drugem letniku bogoslovja v Ljubljani je odšel v Rim na Propagando (kongregacija za širjenje vere). Tu se je pripravljaj na svoje misijonsko poslanstvo. 14. marca 1845 leta je pel novo mašo v cerkvi jezuitskih gojencev.

Septembra 1847. je odšel s skupino duhovnikov v Kartum. Domačini pa niso bili niti najmanj naklonjeni misionarjem - belcem. Knoblehar je kmalu postal provikar osrednje Afrike. Misionarji so v Kartumu zgradili kapelico, kmalu nato pa še šolo. Tu so se srečevali tudi s sužnji. Arabski trgovci so v dvajsetih letih prodali kar okoli 60000 sužnjev. Življenje teh ljudi je bilo takrat vredno samo 80 goldinarjev. Duhovniki so po trgih kupovali sužnje: in ti so bili prvi učenci misionarskega zavoda. Misionu sta veliko pomagala avstrijski konzul v Kartumu in tudi škof Wolf.

Knoblehar je kot predstojnik novega misiona želel spoznati zlasti tiste pokrajine, ki še niso slišale Jezusovih besed. Po Belem Nilu se je odpravil proti osrčju Afrike. Med potovanjem je zbiral podatke o živalstvu, risal je skice in vse to pošiljal na dunajsko zemljepisno društvo. Ustanoviti je hotel novo misionsko postajo in sicer pri rodu Geri. Beli trgovci pa so podkupili prevajalca, da je lažno prevajal besede misionarjev. Tako so črnci vse spodili.

Nekatere misionarje so se lotevale razne tropske bolezni. Zdravil niso imeli, njihova stalna spremljevalka pa je bila

tudi neznosna vročina. V puščavi so misijonarji pekli podpepelnike kar tako, da so v puščavski pesek zakopali testo in čez nekaj časa so bili podpepelniki pečeni.

Duhovnih uspehov ni bilo. Primanjkovalo je tudi misijonarjev zato ja Knoblehar odpotoval v Evropo, da bi dobil novih moči za oznanjevanje evangelija. Najprej je šel v rodni kraj, kjer se je za vedno poslovil od domačih. Kajti hotel je vse do smrti ostati v Afriki. Zahvalil se je škofu Wolfu za pomoč, nato se je odpravil na Dunaj. Tam ga je sprejel cesar in mu obljubil, da bo misijon finančno podpiral. Knoblehar je povsod spodbujal ljudi, naj v Marijinih društvih molijo za uspeh misijona. Nato je šel v Rim, kjer je papežu Piju IX. orisal svoje delo. Papež je Knobleharja potrdil za provikarja v osrednji Afriki.

Na pomoč mu je priskočilo nekaj laikov. Skupaj so se odpravili v Afriko. Vendar jih je nekaj takoj po prihodu zbolelo. Ti so se morali takoj vrniti. Protisuženjsko gibanje v Evropi je pošiljalo preostalim misijonarjem denar, ti pa so odkupovali sužnje in jih poučevali o krščanstvu. Število gojencev je hitro naraslo na štirideset. Vendar je bil ta uspeh le kratkočasen. Trgovci so prgovarjali gojence misijonske postaje, naj zbežijo. To se je tudi zgodilo. Več kot polovica gojencev je v eni sami noči pobegnilo. Vendar so misijonarji neutrudno nadaljevali z delom. Domačine so ušili preprostih del. Črnci so namreč smatrali, da je delo le za sužnje in za ženske. Misijo-

narjem je uspelo ustanoviti misijonsko postajo v Gondokoru. Obenem so jo ustanovili tudi v Svetem križu. Nastopila je suša. Domačini so za krivce proglasili misijonarje. Velike težave so nastopale tudi glede kraje. Ponoči je večkrat misijonarjem zmanjkala iz hleva kakšna krava, podnevi pa pridelki s polj. Vendar je "Abuni Soliman", tako so Knobleharja imenovali domačini, postal zelo priljubljen pri vseh: tudi pri muslimanih. Ti so ga prosili, naj razsoja spore med njimi.

Svojim gojencem je dajal posebne obleke. Najbolj nadarjene je pošiljal v Evropo, kjer nej bi se izšolali. Vendar se ta poskus ni obnesel. Zato so misijonarji odprli svojo šolo v Kartumu. Pojavile pa so se nove težave. Zaradi bolezni in lakote je v mestu umrlo štiri tisoč ljudi. Ker ni bilo hrane, so žene svoje lastne otroke metale v Nil. Misijonarji so tatar režili veliko otrok. Afrika je bila neusmiljena. Do leta 1857 je odšlo od tam šest misijonarjev, petnajst jih je leglo v afriško zemljo, ostalo pa jih je le še osem.

Zopet se je razširila malarija. Takrat je zbolel tudi Knoblehar. Kljub temu se je še odpravil v Rim. 13. oktobra 1857 leta je postal častni član na dunajskem zemljepisnem društvu. V nekem pismu pravi, da je fizično in psihično povsem izčrpan. Preden je odpotoval iz Afrike je svojim sobratom dejal: "Čutim, da sem pri kraju, in se bojim, da bom moral kmalu umreti. Nasvidenje, če ne tu pa v nebesih." 13. aprila 1858 se je življenje 38 - letnega misijonarja izteklo.

Franc Pavlič

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET

Z veliko mero veselja se lotevam opisovanja našega nogometnega prvenstva. Bilo je namreč zelo uspešno. Začeli smo ga s temeljitimi pripravami, v kar smo vključili predvsem sestavo novih pravil. Naj omenim le, da so imeli sodniki pravico pokazati karton, kar jim je dajalo mnogo večjo avtoriteto kot so jo imeli prejšna leta.

Že prve tekme so bile zanimive. Goli so padali kot že dolgo ne. Izkazali so se posamezniki, ki so s hitrimi solo prodori presenečali obrambo nasprotnikov. Že na samem začetku je bilo očitno, da močno izstopata ekipi tretjega in četrtega razreda. Drugi razred se je kljub temu da je dobil enega najboljših semeniških vratarjev vdal v usodo, da imajo pač več možnosti pri košarki. Za prvo mesto je torej odločala tekma med tretjim in četrtem razredom, ki jo semeniščniki radi imenujemo kar finale. Tretji razred je tekmo zažrel z rahlo prednostjo: imel je namreč boljšo razliko v golih, pa tudi drugače se je v predhodnih tekmah bolj izkazal kot četrti. Toda, četrti se ni dal presenetiti. Povedel je in se potem skozi vso tekmo ni dal brez boja. Po nesrečnem avtogolu dve minuti pred koncem tekme pa so "četrtrtarji" popustili in tretji razred je zmagal 6 : 5 in tako zaslužno osvojil prvo mesto v jesenskem delu prvenstva.

Žportna referenta sva bila po prvenstvu zelo zadovoljna, saj sva dosegla to, kar sva si pred prvenstvom zastavila; da bi nas tudi šport medsebojno zbliževal, ne pa oddaljeval, kot se je dogajalo prejžnja leta.

Lestvica:

Strelci:

1. 3a	4	4	0	0	40:7	+33	8	1. Alfonz Žibert	18
2. 4a	4	3	0	1	30:17	+17	6	2. Miran Srša	14
3. 1a	4	1	1	2	13:18	-5	3	3. Marko Tomažič	10
4. 2a	4	1	1	2	11:17	-6	3	Anton Metelko	10
5. 1b	4	0	0	4	8:45	-37	0	4. Matjaž Kravos	9

Košarka

Tudi naše prvenstvo v košarki je bilo zelo napeto in zanimivo. Že v začetku so se vrstile različne napovedi. Eni so bili prepričani, da bo zmagal drugi razred, nekateri so trdili, da je boljši četrti, spet drugi pa so se zavzemali za tretji razred.

Potem ko je tretji razred izgubil dve tekmi zapored, najprej z drugim, nato še s četrtim, je postalo jasno kdo bo natopil v finalu.

Težko pričakovani dan za zadnji obračun je prišel. Oba razreda, četrti in drugi, sta tiho upala na zmago. Drugi razred se je zanašal predvsem na dva odlična centra, četrti pa

na hitro in ubrano igro. Rezultat ob prvem polčasu je bil 32 : 30 v korist maturantov. Toda drugi razred ni popustil. Z učinkovito igro je na koncu zasložen zmagal. Končni rezultat, 58 : 54, pa pove, da je bila tekma vse do zadnjega sodnikovega piska izredno dramatična.

Igralci so se obnašali zelo športno, kot od velikih mojstrov košarke tudi pričakujemo. Dovolj pove že podatek, da na tekmah nihče ni dobil tehnične napake. Verjetno bi lahko bili vsaj v tem oziru zgled tudi mnogim svetovnoznanim ekipam.

Lestvica:

1.	2a	4	0	0	4	8	287:126	+161
2.	4a	4	1	0	3	6	256:160	+ 96
3.	3a	4	2	0	2	4	247:144	+103
4.	1a	4	3	0	1	2	90:258	-168
5.	2b	4	4	0	0	0	66:252	-186

Strelci:

1.	Alfonz Žibert	126
2.	Janez Kastelic	96
3.	Marko Tomažič	94
4.	Jurij Zadnik	92
5.	Peter Lah	70

"ISKRE" glasilo semeniščnikov v Vipavi

16. leto

1. številka

25.11.1983

Naslov uredništva:

Vipava 149

65271 Vipava

Mentor: Stane Gradišek

Urednik: Alfonz Žibert

Tehnični urednik: Andrej Mulej

Tipkata: Niko Rupnik

Andrej Mulej

Tiskajo: Janko Bec

Franc Pavlič

Niko Rupnik

Marko Tomažič

Jože Tomšič

Vinjete: Tomaž Golob

Razmnoženo v 400 izvodih

Vzdržuje se s prostovoljnimi prispevki.

* * *

Hvala vsem, ki ste kakorkoli pomagali pri izidu
te številke!

UREDNIŠTVO

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

Šolsko glasilo
KNJIŽNICA
Leto XVI,

SKRE

Inv. št.
19060

Škofijska gimnazija

Semenišče Vipava

19060